

РЕШЕНИЕ

№ 2750

гр. София, 29.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдиян
Яна Борисова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Теменужка Симеонова Въззивно гражданско дело № 20221100509912 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 16.05.2022 г. по гр.д. № 56801/21 г., СРС, ГО, 70 състав е **осъдил** Министерство на вътрешните работи, с адрес: гр. София, ул. „****” **** **да заплати** на Х. К. Х., ЕГН *****, на основание чл. 181, ал. 1, пр. 2 ЗМВР, сумата от **4 320 лева**, представляваща легова равностойност на полагаща се безплатна храна за периода от 01.10.2018г. до 30.09.2021г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.10.2021г. до окончателното погасяване и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **496.88 лева** - разноси по делото, сторени в производството пред СРС, като е **отхвърлил** иска по чл. 59, ал. 1 ЗЗД за сумата 288 лева - неоснователно обогатяване с разходите за служебно пътуване с обществения транспорт в периода от 01.02.2018г. до 10.08.2020г., поради неизпълнение на задължението по чл. 185 ЗМВР, като неоснователен. **Осъдил е** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, Х. К. Х., ЕГН ***** **да заплати** на Министерство на вътрешните работи, с адрес: гр. София, ул. „****” ****, сумата **9.38 лева**, представляваща разноси по делото, сторени в производството пред СРС. **Осъдил е** на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, Министерство на вътрешните

работи, с адрес: гр. София, ул. „*****” *****, да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от **500.93 лева** - държавна такса и разноски по делото.

Решението, в частта, в която е уважен предявеният от Х. Х. срещу МВР иск с правно основание чл.181, ал.1, пр.2-ро от ЗМВР за сумата от 4320 лв., представляваща левовата равностойност на полагащата се безплатна храна за периода от 01.10.2018 г. до 30.09.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.10.2021 г. до окончателното погасяване е обжалвано с въззивна жалба вх. № 158238/28.07.2022г. от ответника Министерство на вътрешните работи, със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****” *****, чрез процесуалния представител юрисконсулт П.С. с мотиви, изложени в нея. Твърди се, че СРС неправилно е тълкувал материалноправните разпоредби на ЗМВР. В МВР има три категории служители, като статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 държавни служители-полицейски органи и органи по пожарната безопасност и защита на населението се урежда от ЗМВР, статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 се урежда със ЗДСл, а статутът на лица, работещи по трудово правоотношение/чл.142, ал.1, т.3 се урежда от КТ и ЗМВР. Счита, че ако законодателят е искал и статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР да се урежда при условията и по реда и на ЗДСл и на ЗМВР, е щял изрично да го предвиди. Аргумент в разглежданата насока е последното изменение на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР (предишна ал. 3 - ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. - ДВ, бр. 60 от 7 юли 2020 г.), с което законът разширява кръга на приложимите относно статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР разпоредби, като към тези от Закона за държавния служител са прибавени и следните лимитативно изброени разпоредби на ЗМВР: чл. 56. чл. 151. ал. 1 и 7. чл. 156, ал. 4. чл. 181, ал. 3, чл. 185, ал. 1, чл. 186а. чл. 190. ал. 2, чл. 191 и 233.

В мотивите на решението съдът е приел, че разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР не съдържа ограничение относно кръга служители от МВР, на които се осигурява храна или левовата ѝ равностойност, както и че ЗМВР не дава правомощия на министъра на вътрешните работи да определя този кръг, имайки предвид чл. 1 от Наредба № 8121 з- 773/01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на

министерството на вътрешните работи (Наредбата). Действително, ако се проследи в развитие уредбата на чл. 181 от ЗМВР, ще се установи, че във всичките ѝ редакции е употребен изразът „служителите на МВР“, но с оглед проведената с изменението на чл. 142, ал. 1 от ЗМВР (обн., ДВ, бр. 14/2015 г.) диференциация на служителите в МВР, когато по-нататък в ЗМВР е използван изразът „служителите на МВР“, се имат предвид не всички служители, а само тези по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т. 3 ЗМВР, чийто статут се урежда от ЗМВР. Съдът неправилно обсъжда и начинът на образуване на индивидуална работна заплата на въззиваемия през исковия период. Съгласно § 69, ал. 6 от ПЗР ЗИДЗМВР „При назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. От посочената правна норма следва, че при определяне индивидуална основна заплата на Х. е включена левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. Самият закон определя начина, по който следва да се формира основната заплата на служителя и в нея нормативно е включено, както допълнителното възнаграждение за прослужено време, така и левовата равностойност на храната. Ето защо, считано от м.01 февруари 2017 г. предвид назначаването на Х. за държавен служител на длъжността "главен експерт" в отдел 01 „Оперативна готовност“ към дирекция „Отбранително-мобилизационна подготовка“, размерът на основната му заплата от 1910 лева е формиран по формулата на § 69, ал. 6 от ПЗР на ЗИДЗМВР, в който влиза и заплащаната му преди законовата промяна левова равностойност на храната. Същевременно се сочи, че за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, иначе казано за държавните служители от общата администрация на министерството, има законова делегация, препраща към Закона за държавния служител. За тази категория държавни служители ЗДСл е специален по отношение на всички въпроси, уреждащи служебното им правоотношение. Както в ЗДСл, така и в Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, чрез която се определя структурата на заплатите на държавните служители, липсва правило, съобразно което на държавните служители да се изплащат суми за храна или други доволствия. За

държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР е неприложима. Това разрешение на законодателя е в съответствие и с един от основните принципи в правото - за равенство и недискриминация (чл. 6 от Конституцията на Република България, чл. 14 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи вр. с чл. 1 Протокол 1), който изисква равно отнасяне към еднакви случаи, респективно допуска неравно отнасяне към нееднакви случаи в зависимост от разликата между тях - като тогава разликата в третирането има за цел да премахне съществуващото неравенство и води до равенство по същество. В резюме се сочи, че държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР са част от конституционното понятие държавен служител и с оглед на това смисълът на относимите към служебното им правоотношение правни понятия, както и възникването, съдържанието и прекратяването на това правоотношение, се извежда от Закона за държавния служител/ЗДСл/, при отчитане на спецификите на Закона за Министерството на вътрешните работи. Юридическият факт, правопораждащ служебното правоотношение на въззиваемия Х. с МВР, е актът за назначаване, издаден на основание ЗДСл., който регламентира и всички елементи на служебното правоотношение, сред които за органа по назначаване няма задължение да заплаща на служителя нищо. различно от установеното в обсъдените по-горе разпоредби от ЗДСл. Моли съда да постанови решение, с което да отмени процесното и да бъде отхвърлен като неоснователен предявеният срещу МВР иск с правно основание чл.181, ал.1 ЗМВР като неоснователен. Претендира присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

Въззиваемият Х. К. Х., ЕГН *****, чрез пълномощника по делото адвокат П. В., със съдебен адрес: гр.София, бул. **** оспорва въззивната жалба като недопустима с подробно изложени доводи в тази насока, като счита, че процесното решение е влязло в сила. По същество се сочи, че жалбата се явява неоснователна. Претендира присъждане на направените по делото разноски, включително адвокатски възнаграждения.

Съдът, след като обсъди по реда на чл.236, ал.2 от ГПК събраните по делото доказателства и становища на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл.259, ал.1 от ГПК от надлежна страна

и е процесуално допустима. По делото са приложени екранни разпечатки, направени през системата за сигурно електронно връчване/ССЕВ/ при МВР, от които е видно, че решението е получено на 17.05.2022 г. от процесуален представител на ответника в 8:39, но самото решение не е било приложено. На същата дата в 8,40 ч. администратор от МВР веднага е отговорил, че липсва прикачен файл с решението, но на това съобщение не е получен отговор от СРС до момента на подаване на молбата от юрисконсулт Цановска на 01.07.2022г. С тази молба е поискано от съда да разпорежи връчване на решението от 16.05.2022 г. по гр.д. № 56801/2021 г. с оглед осъществяване на процесуалната възможност за подаване на въззивна жалба. С оглед молбата и на 13.07.2022 г., съдът е разпоредил връчване на съдебното решение на ответника. Такова връчване е извършено на 14.07.2022 г., въззивната жалба е входирана на 28.07.2022 г., т.е. в предвидения в чл.259, ал.1 ГПК двуседмичен срок от връчването на страната.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалвана му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно, не е постановено в нарушение на правните норми, които уреждат условията за валидност на решенията-постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определено съдържание, от което може да се извлече смисъла му. Ето защо, съдът следва да се произнесе по неговата правилност.

От фактическа страна:

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 181, ал. 1, пр. 2 ЗМВР и по чл. 59, ал. 1 ЗЗД, като само първият иск е предмет на производството пред въззивната инстанция.

Ищецът Х. К. Х. твърди, че с ответника били обвързани от валидно служебно правоотношение, по силата на което заемал длъжността „главен експерт“ в отдел „Оперативна готовност“ към Дирекция „Отбранително мобилизационна подготовка“ при МВР, с ранг „Ш-младши“, че през периода от 01.10.2018г. до 30.09.2021г. не му била предоставяна полагащата му се безплатна храна, нито му била заплатена левовата ѝ равностойност (чл. 181, ал. 1 ЗМВР) в размер на 4 320 лева-по 120 лева месечно съобразно издадените въз основа на законовата делегация на чл. 181, ал. 4 ЗМВР заповеди на

министъра на вътрешните работи №№ 8121 з-58/09.01.2017г., 81213-44/16.01.2018г. и 81213-1464/31.12.2019г. Сочи, че съдът следва да отчете факта, че с въпросните заповеди и издадената въз основа на чл. 181, ал. 5 ЗМВР Наредба № 8121 з - 773/01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите от МВР министърът неправомерно ограничил кръга на правоимащите служители, като изключил тези по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, като с издадена от министъра Заповед № 81213-1528/15.12.2015г. неправомерно, извън законовата делегация на чл. 185, ал. 2 ЗМВР и в противоречие с чл. 185, ал. 1 ЗМВР, министърът изключил същите служители и като правоимащи чл. 185, ал. 1 ЗМВР при изпълнение на служебните си задължения да пътуват безплатно в обществения градски транспорт при условия и по ред, определени в същата заповед, поради което ищецът не получил карта за безплатно пътуване по образец. Моли съда да постанови решение, с което ответникът да бъде осъден да заплати претендираните суми, ведно със законната лихва от депозирането на исковата молба в съда до окончателното им погасяване.

Ответникът Министерство на вътрешните работи не оспорва твърдението, че страните били обвързани от валидно служебно правоотношение през исковия период по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, по силата на което ищецът заемал посочената длъжност. Статутът на ищеца бил уреден със ЗДСл, в който не се предвиждало предоставянето на безплатна храна или левовата ѝ равностойност. Признава, че през исковия период не заплащал отделно на ищеца левова равностойност за храна, но твърди, че не дължи отделно плащане, тъй като определената на ищеца основна заплата включвала тази равностойност по чл. 181, ал. 1 ЗМВР, предвид нормата на § 69, ал. 6, вр. ал. 1, вр. § 86 ПЗР ЗИДЗМВР. Моли исковите да бъдат отхвърлени.

От правна страна:

По делото е безспорно, а и представената по делото заповед № 8121К-1271/02.02.2017г. се установява, че през исковия период страните са били обвързани от валидно служебно правоотношение, в рамките на което ищецът Х. К. Х. изпълнявал при ответника длъжността „главен експерт“, с ранг III младши, в отдел 01 „Оперативна готовност“, към Дирекция „Отбранително-мобилизационна подготовка“, т.е. той е имал статут на държавен служител по смисъла на чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР. Нормата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР

предвижда, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Съобразно разпоредбата на чл. 142, ал. 1 ЗМВР служителите на МВР са: 1. държавни служители-полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудово правоотношение.

Спорният по делото въпрос е дали при уреждане на статута на ищеца се прилага и специалния ЗМВР. В зависимост от това, следва са с определи съобразно правната уредба на ЗМВР /в сила от 28.11.2014 г./ и подзаконовите нормативни актове относно прилагането на ЗМВР кои са служителите на МВР, на които се следва храна или левовата □ равностойност, претендирана от ищеца.

Настоящият съдебен състав счита, че правния статут на служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР в това число и на ищеца Х. Х. се урежда както от общия ЗДСл така и от специалния ЗМВР. И това следва от изричния текст на специалния закон, който в чл.1 ЗМВР, който има характер на обща разпоредба, определяща предметния обхват на закона, гласи, че ЗМВР урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на МВР и статута на служителите в него. Тази разпоредба дава основание останалите текстове на специалния закон да се тълкуват с оглед и във взаимовръзка с нея. Ето защо разпоредбата на чл.142, ал.4 ЗМВР, която казва, че статутът на държавните дслужители по чл. 142, ал. 1, т. 2 се урежда със ЗДСл също следва да е тълкува във връзка с чл.1 от ЗМВР. Следователно общите разпоредби относно статута на държавния служител ще се прилагат по отношение на служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР само и единствено при липсата на изрично специално правило в ЗМВР, което би дерогирало общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР от приложното му поле би противоречало на основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл.141 МВР.

Съгласно чл.181 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата □ равностойност- т.е. на всички служители на МВР. С оглед на правния извод на настоящия състав, че ЗМВР се прилага и по отношение на специалните права на служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР какъвто несъмнено е и ищецът, следва, че по отношение и на него се прилага специалната разпоредбата на чл.181, ал.1 ЗМВР. Тя предвижда, че на всички

служители на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. В този смисъл са и разпоредбите на специалната Наредба № 81213-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата □ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи. В чл. 1 от същата е посочено, че с нея се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата □ равностойност на служителите на МВР почл.142, ал.1, т.1 и т.3 ЗМВР и по § 86 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗМВР. Законът обаче не делегира на министъра на вътрешните работи да определя кои лица следва да получават храна или парична равностойност, а единствено възлага с подзаконов нормативен акт да се определят условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по чл.181, ал.1-3 ЗМВР/ал. 4 и чл.181 ЗМВР/. В този смисъл за определяне кои лица имат право на безплатна храна или левова равностойност съдът следва да изходи единствено и само от ЗМВР, както правилно е приел и първоинстанционният съд при постановяване на обжалваното решение.

Предвид изложеното, настоящият състав намира за правилен изводът на първоинстанционният съд, че ЗМВР изрично урежда, че в хипотези на преобразуване по силата на закона на правоотношенията със служителите в такива по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР се дължи левова равностойност за неосигурена храна. Същото следва да бъде и разрешението при сключването на служебно правоотношение по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР след проведен конкурс, предвид разпоредбата на чл.181, ал.1 ЗМВР и справедливото и равно третиране на работниците и служителите в системата на ЗМВР. От изложеното следва че обстоятелството, че ищецът има качеството на служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, което поражда правото му да получи от работодателя си храна или левовата ѝ равностойност, предвидени в специалните разпоредби, уреждащи правния статут на лицата, работещи в системата на МВР.

По делото е несъмнено установено, че през процесния период действат Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата □ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, Заповед № 81213-37/19.01.2016г. на М. В. Р., Заповед № 81213-58/09.01.2017 г. на М. В. Р. и Заповед № 81213-44/16.01.2018 г. на министъра на вътрешните работи, които касаят единствено служителите на

МВР по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ат ЗМВР. В конкретния случай с оглед констатираното противоречие между разпоредбата на чл. 1 от Наредба № 8121з-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата □ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи и специалния ЗМВР следва да се приложи разпоредбата на акта от по-висока степен.

След като по делото се приема, че въззивникът дължи легова равностойност за неосигурена храна и на служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР и предвид липсата на правна уредба относно нейния размер, следва по аналогия съответно приложение да намерят именно правилата на посочените подзаконовни нормативни актове. Размерът и доволствиията, които се дължат на всички служители на МВР в това число и на въззиваемата страна-ищец, се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. По делото са ангажирани писмени доказателства, които несъмнено установяват размера на полагащата се сума за непредоставена храна. Ето защо и на основание чл. 4 от Наредбата от 01.07.2015 г. във връзка със заповедите на министъра на вътрешните работи, на ищеца за процесния период се дължи ежемесечно легова равностойност за неосигурена храна в размер на 120 лв., или дължимото обезщетение за неосигурена храна за 3 6 месеца е 4 320 лв. По делото не се твърди и не са представени доказателства въззивникът да е предоставил храна или да е заплатил леговата й равностойност в процесния период., поради което исковата претенция се явява основателна и правилно е уважена от първоинстанционния съд. С оглед произнасянето по главния дълг съдът намира, че се явява и основателна претенцията по акцесорния иск за законова лихва, считано от дата на подаване на исковата молба- 01.10.2021 г. до окончателното изплащане.

В този смисъл при установеното наличие на служебно правоотношение между страните, при съобразяване на действащата през процесния период нормативна уредба, регламентираща условията и реда за осигуряване на храна или леговата □ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, следва да се приеме, че предявеният иск се явява основателен в претендиращия общ размер от 4 320 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от депозиране на исковата молба 01.10.2021 г. до окончателното изплащане на вземането. Въззивната жалба срещу

решението на СРС следва да бъде оставена без уважение, а съдебният акт потвърден, като правилен.

На основание чл.271, ал.1, пр.1 ГПК първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

Предвид изхода на делото и предявената претенция, въззивникът следва да заплати на въззиваемия направените от него разноски за настоящата инстанция във вид на адвокатско възнаграждение в размер на 730 лв., който размер е съобразен с минимума, визиран в чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в редакцията изм. и доп. ДВ, бр.88 от 4 ноември 2022 г.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 16.05.2022 г. по гр.д. № 56801/21 г. на СРС, ГО, 70 състав.

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи, със съдебен адрес: гр. София, ул. „****” ****, чрез процесуалния представител юрисконсулт П.С. **да заплати** на Х. К. Х., ЕГН *****, чрез пълномощника по делото адвокат П. В., със **съдебен адрес:** гр.София, бул. **** направените разноски за настоящата инстанция във вид на адвокатско възнаграждение в размер на .. лв.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____